

Güvenlik Konseyi'nin Birleşmiş Milletler'in Sınır Ötesi İnsani Yardıma Müdahale Yetkisi Kararına İlişkin

İstanbul, 28 Haziran 2021, Suriyeliler bu yıl ülke genelinde yıkıcı etkilerini gösteren Suriye'deki çatışmanın başlamasından bu yana on yıl kaydettiler. Yüz binden fazla kişi keyfi tutuklamaların ardından hala kayıpken, yarım milyondan fazla insan öldürüldü. Nüfusun yarısından fazlası ise ülke içinde veya dışına yerlerinden edildi. Suriye'de 13.4 milyon insan, insani yardıma ihtiyaç duyarken- ki bu 2020'ye kıyasla %21 oranında artmış durumda - ihtiyaçlar ekonomik kriz nedeniyle giderek daha da artmakta ve Suriyelilerin %90'ından fazlası şu anda yoksulluk sınırının altında yaşamını sürdürmektedir. Siviller, uluslararası insancıl hukukun ve insan hakları hukukunun ağır ve sistematik ihlallerine tanıklık etmektedir. Suriye'nin temel altyapısının yarısından fazlası yıkılmış veya hizmet dışı hale gelmişken hastaneler ve okullar bombalanmaya devam etmektedir. Suriye'nin kuzeybatısındaki ateşkesin her an bozulabilir duruma sahip olması, düşmanlıkların devam etmesi ve siyasi yolda yeterli ilerleme kaydedilmemiş olması çatışmanın bitmekten çok uzakta olduğunu göstermektedir.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2165 (2014) sayılı kararı ve müteakip ekinin¹ kabul edilmesi, Suriye'deki çeşitli bölgelere insani yardımın ulaştırılmasını güçleştiren koşulların devam ediyor olmasının doğal bir sonucuydu. Buna binaen, tıbbi ve cerrahi malzemeler de dahil olmak üzere insani yardımın Suriye genelindeki ihtiyaç sahiplerine doğrudan ulaşmasını sağlamak için Birleşmiş Milletler ajanslarının ve uygulama ortaklarının, sınır geçişleri ve çatışma hatları üzerinden çeşitli yardım ulaştırma yollarını kullanmalarına izin verilmesine karar verilmiştir.

Kuzeybatı Suriye'nin şu anki durumu bizi, kararın gerekçelerinin hala mevcut olduğuna inanmaya davet etmektedir. Daha da önemlisi, Suriye'nin kuzeybatısında yaşayan bir milyon çocuk ve ülke içinde yerinden edilmiş 2,4 milyon kişi dahil 4,2 milyon Suriyelinin %75 i sınırdan gelen insani yardımla geçimini sağlamaktadır.

2014 Nisan ayından bu yana, sınır ötesi yardım kararı uyarınca Birleşmiş Milletlere bağlı 5 ajans tarafından 47.377 yardım konvoyu ulaştırılmıştır. Bu durum insani yardıma ihtiyacı olanlar için yardımların hayati rolünü göstermektedir. Doğrudan, kesintisiz ve zamanında insani müdahale ile sadece 2020'de 64 ortak (40 Suriye sivil toplum kuruluşu dahil) Suriye sınır ötesi insani yardım fonu ile 2,4 milyon ihtiyaç sahibi kişiye hizmetin sağlandığı 204 projenin hayata geçirilmesi başarıldı. 53 ortak (34 Suriye sivil toplum kuruluşu dahil), Suriye'nin kuzeybatısındaki Covid-19 süreci için 151 projeye 648.000 kişiye hizmet sağladı.

Kararın yenilenmemesi, insani durum üzerinde hayati bir etki yaratacaktır. Suriye'nin kuzeybatısında başlatılan Korona 'ya karşı aşı kampanyası devam etmeyecek, su ulaşımı ve kanalizasyon hizmetleri kesintiye uğrayacak ve ayda 1,4 milyon kişiye ulaştırılan gıda paketleri

¹ 2191 (2014), 2258 (2015), 2332 (2016), 2393 (2017), 2449 (2018), 2504 (2020) and 2533 (2020) 10 Temmuz 2021 e kadar.

de durdurulacaktır. Böyle bir durumda, her üç çocuktan birinin yetersiz beslendiği ve gelişim yetersizliği belirtileri gösterdiği bir bölgede hastalık oranları ve insani sorunların trajik şekilde artması gibi sorunlar baş göstermiştir. Nitekim bu sorunların nüfus üzerinde ciddi sonuçlar doğurması kaçınılmaz olacaktır. Şu an, insani yardım programlarının şimdi olduğu gibi kapatmaya çalışmak yerine ulaşımın düzeyinin artırılması ve kapsamının genişletilmesine acil ihtiyaç gerekmektedir.

Yukarıda zikredilenler için, aşağıda imzası bulunan ve Suriye'de on yılı aşkın bir süredir insani ihtiyaçlara aktif olarak karşılık veren Suriyeli sivil toplum kuruluşları olarak biz; yardımların dünyada en siyasallaştırılmış çatışma hatlarından birinden geçirilmesi teklif edilirken, yardım sağlamayı ve insani ilkeleri korumayı nasıl düşünebileceğimizi soruyoruz. Son 10 yılda kuşatma koşullarında yaşayan yaklaşık 2,5 milyon Suriyeli için temas hatları üzerinden insani yardım ulaştırmanın reddedilmesine ilişkin örnekler halen mevcuttur. Doğu Guta, Kuzey Humus kırsalı, Doğu Halep ve Deyrizor unutulmaz bir listeye sahiptir. Suriye hükümeti, Birleşmiş Milletlerin insani yardım gönderilerinin yaklaşık %80'inin çatışma hatlarından geçmesini engellediğinde, tüm temel tıbbi malzeme ve ilaçlar, tüm yardım konvoylarından sistematik olarak kaldırılmıştır. el-Yarubiyah sınır kapısının Ocak 2020'de kapatılmasının etkisi devam ederken, Kuzeydoğu Suriye'de 1,6 milyondan fazla ihtiyaç sahibi insan kötü bir şekilde etkilenmiştir.

Suriye'nin kuzeybatısındaki ihtiyaç sahibi insanlara ulaşmak için sınır ötesi bir yardım mekanizmasının yerini hiçbir şeyin alamayacağını vurgulamak için uluslararası ortaklarımızın² ve Suriye'deki Birleşmiş Milletler ajans başkanlarının ortaklaşa yaptığı çağrıya³, Suriye sivil toplum kuruluşları olarak desteğimizi sunuyoruz. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine üye devletleri, insani yardımın tarafsızlığına olan bağlılıklarını yenilemeye ve Suriye'nin kuzeybatısındaki sınır ötesi insani yardım operasyonlarına ilişkin Güvenlik Konseyi kararını yenilemeye davet ediyoruz. Ayrıca, sınır ötesi yardım mekanizmasının önemini her yıl vurgulamak zorunda kaldığımızın kabul edilemez olduğunu da belirtmek isteriz. İnsani durumda önemli bir iyileşme kaydedilmediği veya barış süreci, ilgili Birleşmiş Milletler kararına göre ilerletildiği sürece⁴, Birleşmiş Milletlerin sınır ötesi insani yardımın ulaştırılması hususundaki yetkisi korunmalıdır.

² Suriye'deki sınır ötesi insani yardım kararı kapsamında yapılacak oylamaya ilişkin Güvenlik Konseyi temsilcilerine açık mektup - <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/open-letter-united-nations-security-council-ambassadors-regarding>

³ Birleşmiş Milletlerin Suriye'nin kuzeybatısındaki milyonlarca Suriyelinin can damarını korumaya ilişkin açıklaması - <https://www.who.int/news/item/18-06-2021-united-nations-statement-on-the-renewal-of-humanitarian-lifeline-to-millions-of-people-in-north-west-syria>

⁴ Güvenlik Konseyi , Suriye'deki barış süreci için yol haritasını onaylayan ve müzakere takvimini belirleyen 2254 sayılı kararı oybirliğiyle kabul etti - https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2254.pdf

Bildiriyi İmzalayanlar

1. Adaleh Organization for Relief and Development
2. Al Nazik - Nazik Al Abed Foundation
3. Al-Ameen İnsani Destek Derneği
4. Albashyer
5. Albeer Humanity France
6. Alehya
7. Hep Birlikte (All Together)
8. AlSalam Humanitarian Foundation
9. AlSham Association
10. Al-Sham Humanitarian Foundation
11. Amal Association for Medical Services
12. Amal Organization for Relief and Development
13. Amals Healing and Advocacy Center
14. American Relief Coalition of Syria - ARCS
15. Ataa İnsani Yardımlaşma Derneği
16. Avihalabli
17. Bahar Derneği
18. BARQ for Policies and Consultations
19. Big Heart
20. BINAA Organization for Development
21. Bonyan Gençlik ve Eğitim
22. Bousla Eğitim ve Inovasyon
23. Vatandaşlar için Güvenli Bir Amerika- C4SSA
24. Sivil Toplum Kuruluşları Forumu
25. Vatandaşlar için Adalet ve Barış "CJP"
26. Darna
27. Door Beyond War
28. Sınır Tanımayan Eğitim - MIDAD
29. Elaf for Relief and Development
30. Elbir İnsani Yardım Derneği
31. Elvefa Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği(WARD)
32. Equity and Empowerment
33. Avrupa Siyasi Girişim ve Stratejik Analiz Enstitüsü- EIPISA
34. Free Syrian Lawyers Association - FSLA

35. Ghiras Al-Nahda organization
36. Glimpse of Hope
37. Gülümseme ve Zeytin Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
38. El Ele Eğitim ve Yardımlaşma
39. Hand Organization
40. Hathi Hayati Volunteering Group
41. Himma Gençlik Derneği
42. Hmedi for Charity
43. Home Revival Initiative
44. Horan Foundation
45. Hurras Network
46. Ihsan Yardım ve Kalkınma
47. Imran Development Organization
48. İnsan Charity for Relief and Development
49. Uluslararası İnsani Yardımlaşma Derneği- IYD
50. Uluslararası Yardımlaşma ve Kalkınma Derneği - ONSUR
51. Uluslararası İnsani Yardım - IHR
52. Uluslararası Tıbbi ve İnsani Yardım Organizasyonları Birliği (Ulusl. UOSSM)
53. Jana Watan
54. Jasmine Association
55. Jusoor Araştırma Merkezi
56. Justice and sustainable development
57. Justice for Peace
58. Karimat Organizasyon
59. Kesh Malek Derbeği
60. Kudra Derneği
61. La Tahzan Charity
62. Lamsat Ward
63. İnsan Hakları İçin Avukatlar ve Doktorlar Derneği - LDHR
64. Yerel Yönetimleri Güçlendirme Derneği- LACU
65. Maram Yardım ve Kalkınma Derneği
66. MedGlobal
67. Bilgi Gelişim Derneği(MIDMAR)
68. Minber Alsham Organization
69. Molham Gönüllülük Ekibi
70. National Syria Charter
71. Nexus Action

72. North Pulse Team
73. Zeytin Dalı
74. Önder Dayanışma ve Kalkınma Derneği
75. Turuncu Eğitim Derneği
76. Kıtalar Arası Doktorlar Derneği- PAC
77. POINT Organization
78. Rahmet Yardımlaşma Derneği
79. Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Derneği - IMAAR
80. Sadad İnsani Yardım Kuruluşu
81. Said Yardım Derneği
82. Salsabil Charitable Society
83. SENED Derneği
84. Sewar
85. Shafak
86. SHAML Syrian CSOs Coalition
87. SKT Organization
88. Smile You Montceau
89. Social Development International - SDI
90. Space Of Peace
91. SSRD
92. Syria Faith Initiative
93. Suriye Yardım
94. Suriye Yardım ve Kalkınma - SRD
95. Syria Solidarity Campaign
96. Suriye Amerikan Konseyi - SAC
97. Suriye Amerikan Tıp Derneği - SAMS
98. Suriye Kardeşlik, Sosyalleşme ve Yardımlaşma Derneği - SACD
99. Syrian British Council - SBC
100. Suriye Forumu
101. Suriye İnsan Hakları Komitesi
102. Suriyeli Hukukçular Komitesi
103. Syrian Networks League - SNL
104. Suriye Sivil Toplum Kuruluşları İttifakı (SNA)
105. Suriyeli Kadınlar Derneği
106. Tekeffül - El Şam Derneği
107. Tekafül Derneği

108. The Day After
109. Masrrat - İnsani Yardım ve Kalkındırma Derneği
110. The Syrian Committee for Detainees - SCD
111. Suriyeli Gurbetçiler Tabipler Birliğinin (SEMA)
112. Beyaz Baretliler
113. Ufuk İnsani Yardım Derneği
114. UOSSM Fransa-Türkiye
115. UOSSM Uluslararası
116. VIOLET for Relief and Development
117. Voices For Displaced Syrians Forum - VDSF
118. BEYAZ ŞAPKALILAR DERNEĞİ
119. Kadın Öz Savunma Akademisi (WSA)
120. Women Now for Development
121. Youth of change Syria
122. Zadaljnaa
123. Zeyd Bin Sabit Derneği
124. ZIDNE